

„Przeciwdziałanie aktom wandalizmu w Płocku”

wrzesień 2024

Materiał przygotowano na podstawie informacji otrzymanych od:

1. Komendy Miejskiej Policji w Płocku,
 2. Straży Miejskiej w Płocku,
 3. Komunikacji Miejskiej – Płock Sp. z o.o.,
 4. Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji Płock Sp. z o.o.,
 5. Miejskiego Zarządu Dróg w Płocku,
 6. Agencji Rewitalizacji Starówki ARS Sp. z o.o. w Płocku;
 7. MTBS Sp. z o.o. w Płocku,
 8. MZGM TBS Sp. z o.o. w Płocku,
 9. Płockiej Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej,
 10. Mazowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Płocku,
 11. Młodzieżowej Spółdzielni Mieszkaniowej w Płocku,
 12. Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlani” w Płocku,
 13. Spółdzielni Mieszkaniowej „Centrum” w Płocku,
- oraz z Urzędu Miasta Płocka:
- Wydział Spraw Komunalnych,
 - Wydział Edukacji,
 - Wydział Transportu Publicznego i Inżynierii Ruchu Drogowego,
 - Wydział Kształtowania Środowiska.

I. Pojęcie i prawnokryminologiczne aspekty zjawiska wandalizmu

Akty wandalizmu można zdefiniować jako świadome, podejmowane często bez powodu lub oczywiście błahego powodu działania skutkujące zniszczeniem lub uszkodzeniem cudzego mienia, znajdującego się przede wszystkim w przestrzeni publicznej. Termin etymologicznie wywodzi się od nazwy germańskiego plemienia - Wandalów, którym przypisywano barbarzyńskie zniszczenie zdobytego Rzymu. W 1969 r. brytyjski socjolog Stanley Cohen sformułował klasyfikację wyróżniającą następujące typy wandalizmu:

- ✓ **zaborny** (*acquisitive*) – niszczenie mienia w celu uzyskania korzyści majątkowej, np. okradanie automatów z monet, instalacji z miedzianych kabli itp.,
- ✓ **taktyczny** (*tactical*) – mający zwrócić uwagę na czyjeś postulaty, np. zniszczenie szyby przez bezdomnego w celu spędzenia zimy w areszcie, zepsucie lampy, aby w ciemności móc dokonać włamania lub niszczenie mienia podczas niektórych akcji organizacji klimatycznych,
- ✓ **ideologiczny** (*ideological*) – ma na celu osiągnięcie wyraźnego celu ideologicznego np. namalowanie antyrządowych hasła czy swastyki na murach budynku;
- ✓ **mściwy** (*vindictive*) – mający na celu rewanż za domniemaną krzywdę, np. przy zniszczeniu przedmiotu należącego do nasyłającego policję sąsiada lub zniszczenie mienia szkolnego przez niesprawiedliwie – w ich mniemaniu – ukaranych uczniów;
- ✓ **zabawowy** (*play*) – niszczenie mienia dla zabawy. Często wynika z ciekawości, nudów lub jest efektem namowy najczęściej młodej osoby, np. kto zbije najwięcej lamp ulicznych, przewróci najwięcej toalet publicznych lub pomaluje najwięcej ścian, tworząc wszelkiego rodzaju napisy,
- ✓ **złośliwy** (*malicious*) – powstaje przy wyrażeniu emocji takich jak złość i frustracja, np. zdemolowanie mienia przez kibiców po przegranym meczu czy zniszczenie narzędzi przez zdenerwowanych robotników.¹

Wandalizm jako zjawisko patologiczne, charakteryzujące się często rażącym wręcz lekceważeniem obowiązujących zasad współżycia społecznego oraz porządku prawnego, które może prowadzić do bardziej radykalnych działań przestępczych, pozostaje w obszarze zainteresowania kryminologii i psychologii społecznej. Zajmuje się też nim prawo karne i prawo wykroczeń.

Jedną z kryminologicznych teorii odnoszących się do zjawiska wandalizmu jest *Teoria wybitych szyb*, nazywana też teorią rozbitych okien, opracowana przez James'a Q. Wilsona oraz Goerge'a L. Kellinga. Zakłada ona, że jeśli pierwsza wybita szyba w budynku nie zostanie szybko wstawiona, to ludzie którzy to widzą, mogą nabrać przekonania, że nikt nie dba o obiekt i można w tym miejscu dopuścić się kolejnego aktu wandalizmu.

Zdaniem dr Diany Dajnowicz - Piesieckiej z Katedry Prawa Karnego i Kryminologii na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku: *"brak reakcji nawet na drobne akty wandalizmu powoduje kolejne, coraz szkodliwsze zachowania. Konsekwencją tego może być zawłaszczanie sobie pewnej części przestrzeni publicznej przez środowiska przestępcze. Mechanizm jest prosty: sprawcy przestępstw myślą, iż skoro zniszczona przestrzeń nie jest naprawiana, to taki teren nie jest kontrolowany i zapewne jest niczyj, a jego dewastowanie nikomu nie przeszkadza. Skoro tak, to na tym terenie można robić wszystko, co się podoba. Skoro nikomu nie przeszkadza wspomniana wybita szyba, to zapewne nie będą też przeszkadzać pomazane ściany, spożywanie alkoholu czy*

¹ <https://pl.wikipedia.org/wiki/Wandalizm>

narkotyków, a może nawet handlowanie takimi używkami”. Ekspert zauważa także, że *“miejsca zaniedbane wydają się nam niebezpieczne oraz niepilnowane przez policję czy władze miasta. Skoro dana przestrzeń nie jest objęta opieką i kontrolą odpowiednich organów, skoro nie czujemy się w niej bezpiecznie, zaczynamy jej unikać. Miejsca brzydkie, zniszczone, unikane przez część społeczeństwa, a także będące poza kontrolą, stają się atrakcyjne dla sprawców przestępstw”*².

Mając na uwadze powyższe, można wysnuć wniosek, że przeciwdziałanie aktom wandalizmu to nie tylko działania reaktywne, polegające m.in. na ściganiu sprawców przestępstw i wykroczeń, ale również działania zapobiegawcze, do których w obszarze infrastrukturalnym zaliczyć można kształtowanie bezpiecznych przestrzeni publicznych. Polega ono na tworzeniu naturalnych barier bezpieczeństwa poprzez rozwiązania przestrzenne. Przez swoje pośrednie oddziaływanie może umożliwić sprawowanie kontroli nad daną przestrzenią, ułatwić identyfikację osób i zacieśnić więzi społeczne. Kryteria kształtowania bezpiecznych przestrzeni publicznych obejmują m.in. zapewnienie odpowiedniej widoczności poprzez eliminację miejsc przesłoniętych, wydzielonych, niewłaściwie oświetlonych; zapewnienie warunków sprzyjających kontroli społecznej i możliwości uzyskania pomocy (oświetlenie, rozmieszczenie funkcji zachęcających do aktywności w różnych porach); zapewnienie rozwiązań ułatwiających pracę służb porządkowych (dojazd, sygnalizacje, monitoring wizyjny); eliminację klimatu przyzwolenia poprzez szybkie reagowanie na zniszczenia i akty wandalizmu, promowanie trwałych rozwiązań techniczno-budowlanych.³

Istotną w ograniczeniu przestępczości pozostaje rola polityki społecznej, którą Brunon Hołyst określa jako *„system metod i środków mających na celu usuwanie przyczyn ujemnych zjawisk społecznych i stwarzanie warunków prawidłowego funkcjonowania i rozwoju jednostek oraz grup społecznych”*.⁴ Działalność prewencyjna z zakresu polityki społecznej podejmowana na szczeblu lokalnym obejmuje przedsięwzięcia skierowane przeciwko źródłom przestępczości. Działania takie mogą być skierowane do określonych grup, czy też oddziaływać na warunki społeczne. Należą do nich między innymi:

- ✓ pomoc społeczna,
- ✓ finansowanie działań zmierzających do zmiany postaw, rozwiązywania konfliktów,
- ✓ organizowanie i koordynowanie zajęć dla dzieci i młodzieży,
- ✓ walka z patologiami społecznymi (alkoholizm, narkomania),
- ✓ ograniczanie ryzyka sytuacyjnego, np. zabezpieczenia techniczne, systemy monitoringu, usprawnienia warunków ruchu drogowego, poprawa oświetlenia w miejscach publicznych, usuwanie przejawów wandalizmu,
- ✓ ograniczanie ryzyka stania się ofiarą przestępstw, szkolenia, doradztwo,
- ✓ wsparcie finansowe Policji,
- ✓ bezpłatna opieka medyczna, szkolnictwo,
- ✓ powołanie straży gminnych w celu zapewnienia porządku publicznego i wsparcia działań Policji⁵.

Zaangażowanie władz lokalnych w proces kształtowania bezpieczeństwa publicznego i współdziałanie w tym zakresie z Policją stanowi ważny element w rozwiązywaniu problemów

2 <https://uwb.edu.pl/aktualnosci/od-wybitej-szyby-do-groznego-przestepstwa-droga-nie-jest-daleka-czyli-jak-powinnismy-dbac-o-przestrzen-miejaska-5149.html>

3. „Rola samorządów lokalnych w kształtowaniu bezpieczeństwa publicznego” Katarzyna Sienkiewicz -Małjurek ST 2010/7-8/123-139 - artykuł

4 B. Hołyst, *Kryminologia*, Warszawa 1999, s. 947

5. „Rola samorządów lokalnych w kształtowaniu bezpieczeństwa publicznego” Katarzyna Sienkiewicz -Małjurek ST 2010/7-8/123-139 - artykuł

społecznych. Tym bardziej, że samorządy lokalne są zobowiązane do wykonywania zadań publicznych, które są bezpośrednio lub pośrednio związane z bezpieczeństwem. Obejmują one w szczególności sprawy ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej; gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego; ochrony zdrowia; porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych czy współpracy z organizacjami pozarządowym.

Jednostki samorządu terytorialnego, oprócz działań bezpośrednio wspierających formacje działające na rzecz bezpieczeństwa publicznego np. finansowanie dodatkowych patroli, zakup radiowozów, powołanie straży gminnej, mogą oddziaływać za pomocą środków projektowych np. modernizacja oświetlenia miejsc publicznych, kształtowanie bezpiecznych przestrzeni publicznych, budowa infrastruktury drogowej, czy polityki społecznej np. przeciwdziałanie bezrobociu, promocja i ochrona zdrowia, pomoc społeczna, polityka prorodzinna, kultura i ochrona dóbr kultury, kultura fizyczna i turystyka.⁶

Prawo karne nie definiuje pojęcia wandalizmu, natomiast penalizuje niszczenie, uszkodzenie lub czynienie rzeczy niezdatną do użytku. Podstawową normą prawa karnego sankcjonującą niszczenie mienia jest art. 288 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz.17 ze zm.). Przepięstwo to stanowi tzw. typ przestęstwa przepołowionego. Jego byt zależny jest od wartości rzeczy będącej przedmiotem czynności wykonawczej. Przedmiotowa wartość została określona w art. 124 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. 2023 r. poz. 2119), który stanowi, że karze podlega ten „kto cudzą rzecz umyślnie niszczy, uszkodza lub czyni niezdatną do użytku, jeżeli szkoda nie przekracza 800 złotych”. Podkreślić przy tym należy, że znamiona przestęstwa z art. 288 § 1 k.k zostały ujęte w sposób tożsamy jak znamiona wykroczenia z art. 124 § 1 k.w., z tym że jeżeli wartość rzeczy zniszczonej jest niższa lub równa kwocie 800,00 zł, sprawca realizuje swoim zachowaniem znamiona ww. wykroczenia.

Dodać należy, że ustawodawca, wprowadził do polskiego systemu prawnego instytucję występku o charakterze chuligańskim, z którym powiązał szereg regulacji szczególnych w zakresie zasad wymiaru kary i środków karnych. Zgodnie z treścią art. 115 § 21 k.k. występkiem o charakterze chuligańskim jest występki polegający na umyślnym zamachu na zdrowie, na wolność, na cześć lub nietykalność cielesną, na bezpieczeństwo powszechne, na działalność instytucji państwowych lub samorządu terytorialnego, na porządek publiczny albo **na umyślnym niszczeniu, uszkodzeniu lub czynieniu niezdatną do użytku cudzej rzeczy**, jeżeli sprawca działa publicznie i bez powodu albo z oczywiście błędnego powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego.

Kwalifikując czyn jako występki o charakterze chuligańskim wymiar sprawiedliwości umocowany jest z jednej strony do zaostrzenia represji karnej wobec sprawcy m.in poprzez wymierzenie kary w wysokości nie niższej od dolnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę, z drugiej zobligowany do orzeczenia w przedmiocie obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej tego rodzaju przestęstwem (art. 57a k.k.).

Warto zwrócić także uwagę, że w Kodeksie wykroczeń, w analogiczny sposób jak w Kodeksie karnym, ustawodawca doprecyzował na czym polega chuligański charakter wykroczenia. Zgodnie z treścią art. 47 § 5 k.w. charakter chuligański mają wykroczenia polegające na umyślnym godzeniu w porządek lub spokój publiczny albo **umyślnym niszczeniu lub uszkodzeniu mienia**,

6 tamże

jeżeli sprawca działał publicznie oraz w rozumieniu powszechnym bez powodu lub z oczywiście błędnego powodu, okazując przez to rażące lekceważenie podstawowych zasad porządku prawnego. W przypadku tego rodzaju wykroczeń ustawodawca również przewidział zbliżone rozwiązania normatywne w zakresie wymiaru kar i środków karnych.

Wskazać należy, że zarówno przestępstwo jak i wykroczenie polegające na niszczeniu cudzej rzeczy, jej uszkodzeniu lub czynieniu jej niezdolną do użytku jest czynem, którego ściganie przez organy powołane ustawą do wykrywania przestępstw i wykroczeń następuje na wniosek pokrzywdzonego. Jest nim właściciel rzeczy, a także każda inna osoba, której przysługuje inne prawo rzeczowe lub prawo obligacyjne do rzeczy (Wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 16 stycznia 2015 r. sygn. Akt VI Ka 778/14). **Zatem tylko od decyzji ww. podmiotów zależy zainicjowanie postępowania w sprawie.**

Szczególną rolę, z racji posiadanych uprawnień oraz wysoko wyspecjalizowanych sił i środków, w zakresie ścigania sprawców przestępstw i wykroczeń, polskie prawo daje Policji. Zgodnie z art. 1 ust.2. ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145 ze zm.) do podstawowych zadań Policji należą m.in:

- ✓ ochrona życia i zdrowia ludzi oraz **mienia** przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra,
- ✓ inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi,
- ✓ wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.

Policja posiada ustawowe umocowanie do wykonywania czynności: operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych, niezbędnych dla efektywnego rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw i wykroczeń (art. 14 ust. 1 ww. ustawy).

Możliwości przeciwdziałania aktom wandalizmu przez Straż Miejską są o wiele mniejsze niż w przypadku Policji. Wynika to z ustawowego katalogu zadań i uprawnień. Wskazać jednak należy, że zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1763) do zadań straży należy m.in. ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych oraz ochrona obiektów komunalnych i urzędzeń użyteczności publicznej. Ponadto zgodnie z art. 11 ust. 2 ww. ustawy, straży przysługuje prawo do obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych w przypadku, gdy czynności te są niezbędne do wykonywania zadań oraz w celu:

- 1) utrwalania dowodów popełnienia przestępstwa lub wykroczenia;
- 2) przeciwdziałania przypadkom naruszania spokoju i porządku w miejscach publicznych;
- 3) ochrony obiektów komunalnych i urzędzeń użyteczności publicznej.

Rozpatrując kwestię przeciwdziałania aktom wandalizmu warto przypomnieć - jako ciekawostkę - o nowojorskim systemie zapobiegania przestępczości, określanym jako *policyjna strategia zera tolerancji*. W początku lat 90-tych ubiegłego wieku Nowy Jork borykał się z przestępczością wielkich rozmiarów. W 1994 roku powołano nowego szefa nowojorskiej policji, Williama Brattona, który zrestrukturyzował miejscową policję i wskazał, że walkę z przestępczością należy zacząć od zwalczania chuligańskich wybryków. Polityka zera tolerancji zakładała, że aby pozbyć się poważnych przestępstw, konieczny jest brak akceptacji wobec nawet najdrobniejszych przejawów patologii w społeczeństwie, np. wybitej szyby w budynku czy w samochodzie, alkoholu spożywanego w miejscu publicznym, żebractwa. Wdrożenie tej koncepcji w tak wielkiej aglomeracji

jaką jest Nowy Jork umożliwiło znaczące ograniczenie naruszeń prawa. Można to było dostrzec już po roku obowiązywania strategii.

II. Przeciwdziałanie aktom wandalizmu w Płocku

1. Komenda Miejska Policji w Płocku

Skala przestępczości z kategorii uszkodzenia mienia, wg danych przedstawionych przez Komendę Miejską Policji w Płocku w latach 2021 – 2023 i I półroczu br. przedstawia się następująco:

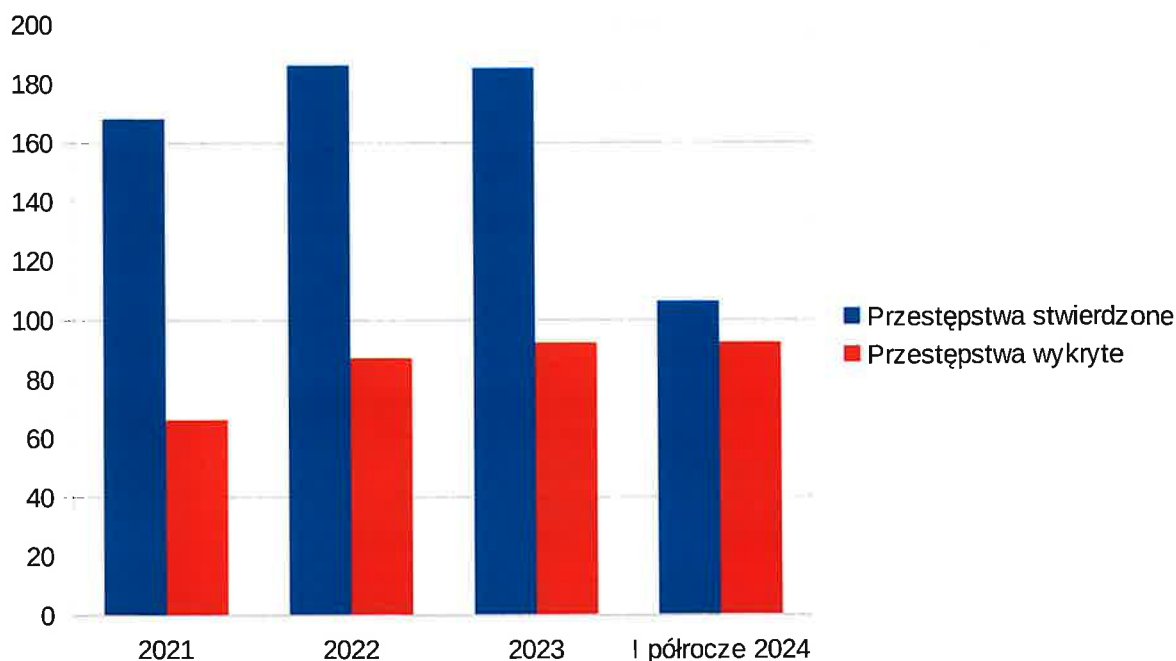

Tabela 1. Przestępstwa uszkodzenia mienia art. 288 kk

- Przestępstwa uszkodzenia mienia na terenie miasta Płocka:
 - ✓ rok 2021 - 168 przestępstw, z czego 66 zostało wykrytych,
 - ✓ rok 2022 - 186 przestępstw, z czego 87 zostało wykrytych,
 - ✓ rok 2023 - 185 przestępstw, z czego 92 zostały wykryte,
 - ✓ I półrocze 2024 roku - 106 przestępstw, z czego 92 zostało wykrytych.

Zgodnie z danymi zawartymi w „Sprawozdaniu ze swojej działalności Komendanta Miejskiego Policji w Płocku wraz z informacją o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego w Płocku w 2023 r.”, przedstawionym na LXIII Sesji Rady Miasta Płocka w dniu 26 marca br., przestępstwa uszkodzenia mienia zaliczane są do grupy 7 podstawowych kategorii przestępstw.

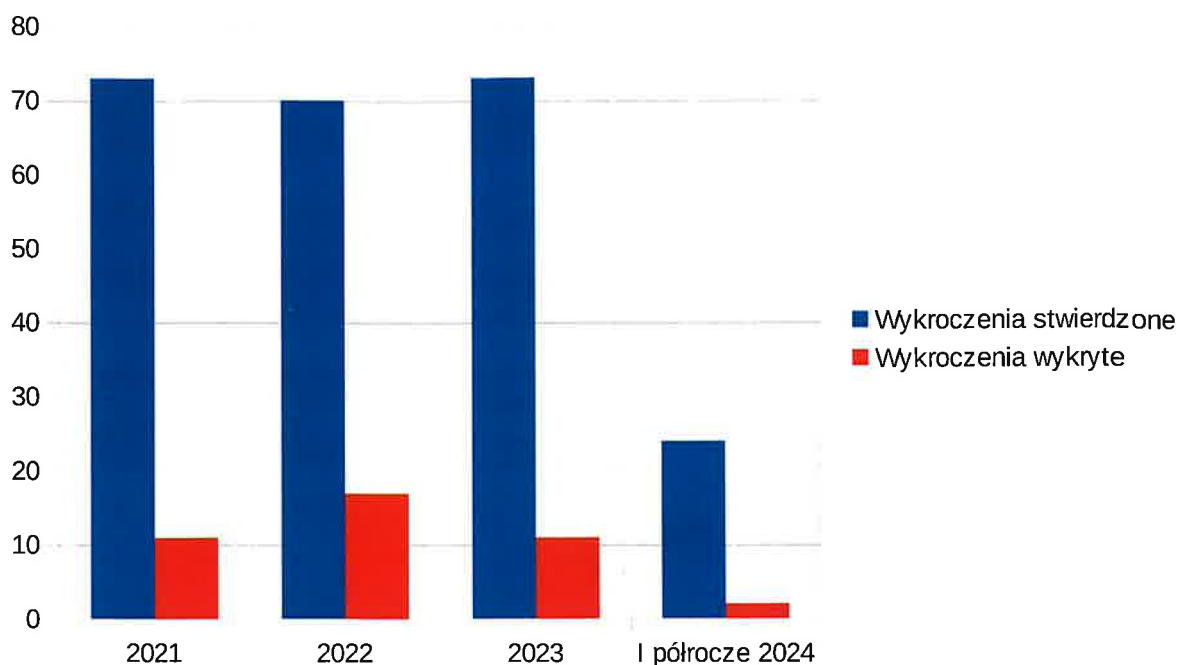

Tabela 2. Wykroczenia uszkodzenia mienia art. 124 k.w.

Wykroczenia uszkodzenia mienia odnotowane na terenie miasta Płocka:

- ✓ rok 2021 - 73 wykroczenia, z czego 11 zostało wykrytych,
- ✓ rok 2022 - 70 wykroczeń, z czego 17 zostało wykrytych,
- ✓ rok 2023 - 73 wykroczenia, z czego 11 zostało wykrytych,
- ✓ I półrocze 2024 roku - 24 wykroczenia, z czego 2 zostały wykryte.

W celu eliminowania zjawiska wandalizmu Komenda Miejska Policji w Płocku współpracuje ze Strażą Miejską. Na bieżąco przekazywane są informacje mogące przyczynić się do wykrycia sprawców, tego typu czynów karalnych. W procesie wykrywczym istotną rolę odgrywa monitoring miejski. W przypadku ujawnienia zdarzenia dewastacji mienia, zapis wizyjny jest zabezpieczany i przekazywany Policji. Akty wandalizmu są stale monitorowane przed Policją, a służby patrolowo-interwencyjne dyslokowane w miejsca zagrożone zjawiskiem.

Dodatkowo, na podstawie Zarządzenia nr 5104/2024 Prezydenta Miasta Płocka z dnia 19 kwietnia 2024 r., nieumundurowani funkcjonariusze KMP, w trakcie wykonywania czynności służbowych, mogą przemieszczać się bezpłatnie autobusami Komunikacji Miejskiej Płock Sp. z o.o. Daje to możliwość zatrzymywania sprawców aktów wandalizmu na gorącym uczynku.

2. Straż Miejska w Płocku

Strażnicy miejscy reagują na wszelkie zgłoszone i stwierdzone przypadki niszczenia znajdującego się w przestrzeni publicznej mienia. W przypadku ujawnienia aktu wandalizmu, ustalają i powiadamiają właściciela mienia (obiektu), a także przekazują informację do Policji. Wykorzystują przy tym, będący w strukturach Straży Miejskiej, monitoring wizyjny miasta. Materiał wizyjny jest zabezpieczany i udostępniany Policji w przypadku wszczęcia postępowania w sprawie uszkodzenia mienia. Ponadto miejsca, w których dochodzi do tego typu zdarzeń znajdują się w wykazie miejsc zagrożonych i obejmowane są częstymi kontrolami, przy czym trzeba mieć na uwadze, że siły i środki Straży Miejskiej w Płocku są ograniczone i nie pozwalają na stałe dozоровanie każdego

z miejskich obiektów. W latach 2021 – 2023 i I półroczu 2024 Straż Miejska odnotowała niżej podaną ilość interwencji dotyczących aktów wandalizmu:

2021 rok

- ✓ 16 interwencji dot. niszczenia mienia (uszkodzenie znaku, malowanie elewacji, uszkodzenie choinki, uszkodzenie słupków, uszkodzenie śmietniczki, ogrodzenia) – 8 niepotwierdzonych, 7 potwierdzonych (notatka służbowa, poinformowano UMP, Policję),
- ✓ 10 interwencji dot. dewastowania mienia (plac zabaw, wiaty, pustostanu, auta) – 9 niepotwierdzonych, 1 potwierdzona (notatka służbowa).

Strażnicy w 2021 roku w trakcie pełnienia służby patrolowej na terenie miasta Płocka nałożyli 8 mandatów karnych kredytowanych:

- ✓ 1 z art. 63a k.w. (bezprawne ogłoszenia- plakatowanie),
- ✓ 5 z art. 144 § 2 k.w. (niszczenie, uszkodzanie roślinności, trawników),
- ✓ 2 z art. 99 § 2 k.w. (naruszenie stanu fizycznego drogi publicznej).

2022 rok

- ✓ 11 interwencji dot. niszczenia mienia (malowanie elewacji, uszkodzenie lampy, uszkodzenie ogrodzenia, pustostanu, placu zabaw, wyrwane słupki) – 6 niepotwierdzonych, 5 potwierdzonych (zakończone MKK, przekazano do Policji, notatka służbowa).

W 2022 roku strażnicy w trakcie pełnienia służby patrolowej na terenie miasta Płocka nałożyli 1 mandat karny kredytowany z art. 63a kw. (bezprawne ogłoszenia- plakatowanie).

2023 rok

- ✓ 9 interwencji dot. niszczenia mienia (uszkodzenie pustostanu, kradzież rur z dachu, uszkodzenie leżaków, uszkodzenie urządzeń na placu zabaw, uszkodzenie parkometru) – 5 niepotwierdzonych, 4 potwierdzone (wezwany partol Policji, notatka służbowa).

2024 rok (I półrocze)

- ✓ 11 interwencji dot. niszczenia mienia (uszkodzenie kostki, urządzeń na placu zabaw, dewastacja boiska, uszkodzenie pustostanu, uszkodzenie ogrodzenia, plakatowanie) – 8 niepotwierdzonych, 3 potwierdzone (notatka służbowa, rozmowa pouczająca z bezdomnymi).

Dodać należy, że w ramach przeciwdziałania aktom wandalizmu strażnicy z Zespołu Profilaktyki prowadzą pogadanki z uczniami w szkołach na temat umyślnego niszczenia mienia i konsekwencjach prawnych wynikających z tego tytułu.

Walka z aktami wandalizmu jest dużym problemem w całym kraju. Metodami przeciwdziałania temu zjawisku mogą być: używanie farb z powłokami antygraffiti, rozbudowa lokalnego monitoringu, doświetlane miejsc zagrożonych, a także usuwanie drzew i krzewów zasłaniających kamery monitoringu.

Oczekiwania Straży Miejskiej w Płocku w stosunku do podmiotów zewnętrznych, które przyczynić się mogą do ograniczenia negatywnego zjawiska:

1. montaż kamer na budynkach,
2. zgłaszanie uszkodzonych budynków do organów ścigania,
3. regularne usuwanie nielegalnych napisów.

3. Komunikacja Miejska – Płock Sp. z o.o.

W 2021 roku odnotowano trzy zdarzenia jednego dnia. W godzinach porannych w okolicach przystanku Dworzec Kolejowy 02 uszkodzone zostały szyby w trzech autobusach.

W roku 2022 uszkodzony został ekran biletomatu, w 2023 roku cztery razy flamastrem pomalowany został biletomat oraz zbity ekran biletomatu.

W I półroczu 2024 roku odnotowano jedno zdarzenie dotyczące uszkodzenia szyby w autobusie w godzinach nocnych w okolicach przystanku Misjonarska. We wszystkich przypadkach powiadomiono Policję oraz został zabezpieczony monitoring.

4. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Płock Sp. z o.o.

MOSiR Płock Sp. z o.o na obiektach odnotował nieliczne przypadki aktów wandalizmu. W okresie od 2021 do 2023 roku oraz w I półroczu 2024 br. na terenie Stadionu Miejskiego im. Bernarda Szymańskiego zarejestrowano sporadyczne incydenty związane z graffiti na elewacji trybun. Spółka nie dysponuje szczegółowymi danymi statystycznymi. Działania prewencyjne polegają na stałym nadzorze realizowanym przez pracowników obiektu.

W anlizowanym okresie złożono na Policję dwa zawiadomienia dotyczące malowania graffiti na elementach infrastruktury oraz niszczenie lamp Skate Parku znajdującego się przy hali Orlen Arena.

Odnutowano incydent na terenie Aquaparku Miodolanka, polegający na uszkodzeniu zamkniętego szlabanu automatycznego przez klienta obiektu. Klient po uszkodzeniu szlabanu oddalił się z miejsca zdarzenia, jednakże całe zdarzenie zostało zarejestrowane przez kamery. Sprawa została zgłoszona na Policję.

Incydenty wandalizmu mające miejsce na obiektach zarządzanych przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Płock Sp. z o.o. nie są częstym zjawiskiem. W celu ich zapobiegania, na obiektach wdrażane są rozwiązania mające na celu utrudnienie działań sprawcom niszczenia mienia. Przed wszystkim obiekty znajdują się pod stałym nadzorem pracowników oraz objęte są systemem monitoringu, który skutecznie działa jako środek prewencyjny i pozwala na szybką reakcję w przypadku niepożądanych zdarzeń.

5. Miejski Zarząd Dróg w Płocku

W pasach drogowych dróg publicznych w latach 2021-2023 i I półroczu 2024 zjawisko wandalizmu przedstawiało się następująco:

Rok 2021		
Miejsce	Rodzaj zdarzenia	Powiadomienie Straży Miejskiej lub Policji
ul. A. Gradowskiego	Próba uszkodzenia znaku D-6	Tak
Ścieżka rowerowa wzdłuż Trasy J. Popiełuszki	Uszkodzenie słupka przeszkodowego U-12c	Nie
ul. J. Korczaka	Kradzież elementów b.r.d. U-24	Tak
Rok 2022		
ul. T. Kutrzeby	Uszkodzenie znaku A-7	Tak
ul. Platynowa	Uszkodzenie słupka z tabliczką z nazwą ulicy	Nie
ul. Grabówka	Uszkodzenie bariery drogowej i znaku B-20	Tak
Rok 2023		
teren miasta	Graffiti na ekranach akustycznych	Nie
I półrocze 2024 roku		
ul. Dworcowa /ul. F. Chopina	Napisy i rysunki sprayem na jezdni	Tak
ul. M. Rataja	Kradzież elementów b.r.d. bariery energochłonnej	Tak
2021-2024		
różna lokalizacja	Liczne przypadki graffiti na tarczach znaków (najczęściej D-15 przystanek autobusowych) i tablicach	Nie

Akty wandalizmu w postaci graffiti nie stanowią zagrożenia dla użytkowników ruchu ani nie wpływają negatywnie na stan techniczny obiektów mostowych czy ekranów akustycznych, mają jedynie wymiar estetyczny. Ze względu na powyższe i po analizie finansowej zrezygnowano z systematycznego usuwania graffiti.

Niemniej jednak usuwane są graffiti, które niosą treść obraźliwą bądź szpecą miejsca ogólnodostępne. Ponadto usuwanie graffiti pozostawia tylko na krótki czas elementy nienaruszone, ponieważ wykonawcy graffiti - sprawcy aktu wandalizmu wracają i ponownie wykonują graffiti na elementach oczyszczonych/odnowionych.

Zdarzenia te nie zostały zgłoszone do służb porządkowych, ponieważ zgłoszenia we wcześniejszych latach wykazały, że wykrycie sprawcy takiego zdarzenia, gdzie nie ma monitoringu i świadków zdarzenia jest w większości przypadków skazane na niepowodzenie.

6. Agencji Rewitalizacji Starówki ARS Sp. z o.o. w Płocku

Akty wandalizmu dokonane na obiektach zarządzanych przez Spółkę miały miejsce na Nabrzeżu im. Stanisława Górnickiego, Zalewie Sobótka, ul. Tumskiej, pl. Stary Rynek, ul. Bielskiej.

Akt wandalizmu	Liczba aktów wandalizmu ujawnionych na administrowanym terenie			
	2021 rok	2022 rok	2023 rok	I półrocze 2024 r.
niszczenie elewacji	-	-	1	1
graffiti	8	8	8	2
niszczenie ławek	-	-	10	6
niszczenie koszy na śmieci	2	-	1	6
łamanie drzewek	-	-	3	1
Inne np. kradzież kół ratunkowych	2	8	3	3
Zgłoszenia				
Policja	-	1	-	-
Straż Miejska	-	-	1	2

7. Miejskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Płocku

W latach 2021 – 2023 i I półroczu 2024 MTBS Sp. z o.o. odnotowała następujące akty wandalizmu:

1. niszczenie elewacji:

- ✓ al. Jana Pawła II 37 A, 47 – szczyt budynku,
- ✓ al. Jana Pawła II 72, 72A – wrywanie, łamanie krutek wentylacyjnych na ścianach zewnętrznych garaży,
- ✓ ul. Szarych Szeregów 4 – ściany w wejściach do klatek schodowych,
- ✓ al. Armii Krajowej 66, 68, 68A, 68B – ściany przy wejściach do klatek schodowych.

2. graffiti:

- ✓ al. Jana Pawła II 33, 33A, 39, 41, 41A, 47 – przejścia pod budynkami,
- ✓ al. Jana Pawła II 39 – 4 ściany wzdłuż pasażu,
- ✓ al. Jana Pawła II 51 – altana śmietnikowa,
- ✓ ul. Czwartaków 20, 22 – przejścia pod budynkami,
- ✓ pl. Dąbrowskiego 5 – ściana zewnętrzna muru przy schodach.

3. niszczenie ławek:

- ✓ al. Jana Pawła II 37A – deski (ławki) na piaskownicy

4. łamanie drzewek:

- ✓ ul. Kaczmarskiego 2.

5. inne:

- ✓ al. Armii Krajowej 54 (III oraz V klatka) – dewastacja drzwi do klatek,
- ✓ ul. Kleeberga 1 – uszkodzenie szlabanu,

- ✓ ul. Kleeberga 1A – uszkodzenie bramy wjazdowej do garażu, uszkodzenie ścian w garażu,
- ✓ al. Jana Pawła II 33A – uszkodzenie bramy wjazdowej do garażu,
- ✓ ul. Sienkiewicza 44 – uszkodzony szlaban,
- ✓ ul. Kwiatka 5 – uszkodzony szlaban.

Do Komendy Miejskiej Policji zgłoszone zostały niektóre akty dewastacji z pozycji „inne”. W ramach utrudnienia działań sprawcom wandalizmu zamontowano monitoring w garażach budynków: al. Jana Pawła II 33A, u. Kleeberga 1 i 1A, ul. Kutrzeby 19, ul. Jasna 13A, ul. Kwiatowa 19.

8. Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej TBS Sp. z o.o. w Płocku,

W okresie od 2021 roku do 30 czerwca 2024 roku na terenie zasobów Spółki oraz administrowanych wspólnot mieszkaniowych odnotowano łącznie 29 aktów wandalizmu. Wszystkie zdarzenia na bieżąco były zgłaszane do Policji i Straży Miejskiej. W jednym tylko przypadku - dewastacji drzwi wejściowych do klatki schodowej budynku, właściciel nieruchomości odstąpił od zgłoszenia na Policję.

Rok 2021

Akt wandalizmu	Liczba zdarzeń
graffiti na elewacji budynku	1
podpalenie pojemników na odpady w altanie przypisanej do budynku	2
dewastacja gabloty ogłoszeniowej na klatce schodowej	1
oblanie przypalonym olejem podjazdu dla osób niepełnosprawnych	1
dewastacja szlabanu wjazdowego	1
dewastacja kasety domofonowej w klatce	1
Razem:	7

Rok 2022

Akt wandalizmu	Liczba zdarzeń
dewastacja klatki schodowej - ściany i posadzki oblane farbą	1
dewastacja szczytowej ściany budynku (napisy)	1
malowanie graffiti na elewacji budynku i drzwiach wejściowych	1
dewastacja szyby w drzwiach wejściowych do budynku	1
dewastacja drzwi wejściowych w klatce	3
dewastacja instalacji elektrycznej w piwnicy w klatce	1
miejscowe uszkodzenie ogrodzenia nieruchomości	1
Razem:	9

Rok 2023

Akt wandalizmu	Liczba zdarzeń
dewastacja ścian budynku - grafitti	2
dewastacja altany śmietnikowej wraz z pojemnikami na odpady komunalne (podpalenie)	1
dewastacja drzwi wejściowych w klatce oraz drzwi wejściowych do piwnicy wraz z ościeżnicą	1
dewastacja skrzynek na listy na klatce	1
miejscowe uszkodzenie elewacji budynku (prawdopodobnie przez wjeżdżający samochód)	1
Razem:	6

I półrocze 2024 roku

Akt wandalizmu	Liczba zdarzeń
graffiti na elewacji budynku	1
dewastacja drzwi wejściowych w klatce schodowej	2
dewastacja altany śmietnikowej	3
dewastacja anteny zbiorczej na budynku	1
Razem:	7

Ponadto w obiektach będących własnością Gminy - Miasto Płock administrowanych przez MZGM TBS Sp. z o.o, odnotowano następujące akty wandalizmu:

Rok 2021

- ✓ ul. Królewiecka 4 - dewastacja wysiedlonych lokali mieszkalnych,
- ✓ ul. Miodowa 13A - dewastacja stolarki okiennej,
- ✓ ul. Miodowa 25A - uszkodzenie drzwi wejściowych do 2 klatki schodowej,
- ✓ ul. Nowowiejskiego 1A – podpalenie śmietnika,
- ✓ ul. Otolińska 23 - uszkodzenia elewacji dolnej część ściany zachodniej budynku

Rok 2022

- ✓ al. Kilińskiego 6A i 8A – napisy na zachodnich ścianach budynków,
- ✓ ul. Kazimierza Wielkiego 24 i 24A – napisy na ścianach budynków,
- ✓ ul. Otolińska 23 – dewastacja ścian i stolarki drzwiowej w budynku,
- ✓ ul. Kazimierza Wielkiego 16 – dewastacja drzwi wejściowych do budynku frontowego,

- ✓ ul. Kazimierza Wielkiego 19 – dewastacja drzwi do pomieszczeń gospodarczych i oficyny,
- ✓ ul. Popłacińska 42 – dewastacja części ścian na klatce schodowej,
- ✓ ul. Wyszogrodzka 1 – dewastacja wysiedlonych lokali mieszkalnych,
- ✓ ul. Kwiatka 34 – dewastacja ogrodzenia od strony sąsiedniej posesji,
- ✓ ul. Misjonarska 4-7 – dewastacja lokalu po wysiedleniu.

Rok 2023

- ✓ ul. Otolińska 23 – dewastacja stolarki drzwiowej w lokalu 108, zniszczenie płyt sufitowych na korytarzu 1 piętra,
- ✓ ul. Popłacińska 42 – uszkodzenia ścian na klatce schodowej
- ✓ ul. Kolegialna 4 – wielokrotna dewastacja stolarki okiennej, instalacji i wysiedlonych pomieszczeń mieszkalnych, dewastacja części ogrodzenia zabezpieczającego,
- ✓ ul. Kazimierza Wielkiego 16 – dewastacja drzwi wejściowych do budynku frontowego,
- ✓ ul. 3 maja 18 – dewastacja instalacji i pomieszczeń wewnątrz wysiedlonego budynku,
- ✓ ul. Wyszogrodzka 1 – dewastacja stolarki okiennej i wysiedlonych lokali mieszkalnych,
- ✓ ul. Ostatnia 7A – dewastacja stolarki okiennej i drzwiowej w wysiedlonych lokalach mieszkalnych,
- ✓ ul. Żyzna 4, 4A - dewastacja stolarki okiennej i drzwiowej w wysiedlonych lokalach, mieszkalnych,
- ✓ ul. Miodowa 33 – dewastacja stolarki okiennej w wysiedlonych lokalach,
- ✓ ul. Miodowa 25A – uszkodzenie drzwi wejściowych do 2 klatki schodowej.

I półrocze 2024 roku

- ✓ ul. Nowowiejskiego 11 - dewastacja wysiedlonych lokali na 2 piętrze budynku,
- ✓ ul. Misjonarska 4 - dewastacja wysiedlonych lokali,
- ✓ ul. Otolińska 6 – dewastacja fragmentu ogrodzenia i bramy wjazdowej,
- ✓ ul. 3 Maja 18 – dewastacja drzwi wejściowych i instalacji w wysiedlonym budynku,
- ✓ ul. Kolegialna 4 - dewastacja zabezpieczeń i instalacji w wysiedlonym budynku.

Większość powyższych zdarzeń została zgłoszona do Komendy Miejskiej Policji lub Straży Miejskiej w Płocku. Zdarzenia w budynkach przy ul. Kolegialnej 4, ul. Nowowiejskiego 4, ul. 3 Maja 18 czy ul. Wyszogrodzkiej 1, mimo zastosowanych zabezpieczeń, mają charakter permanentny.

Zauważyć należy, że w przypadku wysiedlonych budynków podstawowym rozwiązaniem, mającym na celu ich zabezpieczenie jest trwałe zaślepienie otworów okiennych i drzwiowych poprzez ich zamurowanie lub montaż płyt OSB.

Dodatkowo monitoring wizyjny zamontowany w budynku przy ul. Otolińskiej 23, powoduje istotne zmniejszenie występowania aktów wandalizmu i najczęściej pozwala na wykrycie sprawców zaistniałych zdarzeń.

9. Płocka Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa

Płocka Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko – Własnościowa nie prowadzi rejestru zdarzeń dotyczących aktów wandalizmu. W administrowanych przez Spółdzielnię zasobach problem występuje bardzo często. Dewastacje polegają na uszkodzaniu elewacji budynków poprzez robienie dziur

w ścianach, a także pisaniu na elewacjach, drzwiach wejściowych, na tablicach energetycznych itp. obraźliwych tekstów lub rysunków. Zniszczenia te są naprawiane i zamalowywane na bieżąco. Przykładem są notorycznie mazane drzwi wejściowe w budynku Administracji Osiedla Dworcowa przy ul. Chopina 64A czy wielokrotne dewastacje budynku przy ul. Lotników 18, na którym w okresie przedwyborczym w czerwcu b.r., wypisywane były obraźliwe napisy o charakterze politycznym.

Niszczono są nie tylko elewacje budynków, ale również windy, klatki schodowe - nierzadko świeżo wyremontowane. Dewastowane są drzwi do klatek (wybijanie szyb, niszczenie zamków, wulgarne napisy/rysunki). Na klatkach schodowych oraz w windach załatwiane są także potrzeby fizjologiczne. Sprawy te niejednokrotnie były zgłaszane telefonicznie do Straży Miejskiej bądź Dzielnicy Komendy Miejskiej Policji. We własnym zakresie, w związku z nagminnym załatwianiem potrzeb fizjologicznych w budynku przy ul. Płoskiego 8, Spółdzielnia założyła monitoring. W pozostałych przypadkach, fekalia sprzątane są przez gospodarza terenu na bieżąco.

Problem niszczenia ławek występuje co najmniej kilka razy w ciągu każdego roku. Ławki mają wyrwane deski, są zanieczyszczane, mazane. Naprawy odbywają się na bieżąco. Pomimo tego, że Spółdzielnia zakupuje ławki o solidnych konstrukcjach, to nie przeszkadza to wandalom w ich niszczeniu. Bardzo często dochodzi do niszczenia koszy na śmieci. Kosze, pomimo że są głównie betonowe, są przewracane i niszczone. Naprawy odbywają się na bieżąco. Pojemniki do segregacji w altanach śmietnikowych są podpalane (zdarzenia zgłaszane są na Policję). Przedmiotowe sytuacje zdarzają się przynajmniej kilkakrotnie w ciągu roku. Ponadto osoby trzecie załatwiają w nich swoje potrzeby fizjologiczne, niszczone są zamki w drzwiach, zawartość pojemników do segregacji jest rozrzucona na chodniki. Na takie zdarzenia Administracje Osiedli reagują na bieżąco.

Zdarzają się również sytuacje, że niszczone są pojemniki na odzież używaną – takie zdarzenia zgłaszane są właścicielom pojemników oraz na Policję.

Dość często dochodzi do przypadków łamania drzewek. Łamane są gałęzie, a nowe nasadzenia są kradzione. Częstym zjawiskiem jest również podlewanie drzew substancjami szkodliwymi. Sprawy zgłaszane są na Policję.

Odnutowano także uszkodzenie bram wjazdowych (ul. Lotników 3), garażowych (ul. Kolegialna 30) i szlabanów. Na budynku przy ul. Lotników 7 zamontowany został monitoring pełniący rolę rejestratora takich incydentów. Często występują również dewastacje ogrodzeń panelowych przy placach zabaw i urzędzeń zabawowych oraz płotki przy budynkach mieszkalnych. Uszkodzenia te są naprawiane na bieżąco przez Spółdzielnię we własnym zakresie.

Mając powyższe na uwadze, Płocka Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko – Własnościowa, w celu przeciwdziałania aktom wandalizmu na terenie miasta Płocka zaproponowała zwiększenie częstotliwości patroli Straży Miejskiej i Policji na terenach dewastowanych, wydłużenie zasięgu monitoringu miejskiego poprzez wpięcie do niego monitoringu osiedlowego, co umożliwiłoby szybszą reakcję służb na przedmiotowe zdarzenia oraz zwiększenie kontaktu pomiędzy Administracjami Osiedli a Strażą Miejską bądź Dzielnicy Komendy Miejskiej Policji w Płocku.

10. Mazowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa w Płocku

Mazowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa w Płocku nie prowadzi danych statystycznych w zakresie niszczenia elewacji, ławek, koszy na śmieci itp. Brak zgłoszeń do Komendy Miejskiej Policji lub Straży Miejskiej w Płocku był spowodowany umarzaniem spraw z uwagi na niską szkodliwość lub brak wykrycia sprawcy.

Obecnie zgłoszenia aktów wandalizmu kierowane są bezpośrednio do Straży Miejskiej w Płocku lub telefonicznie do odpowiedniego dzielnicowego Komendy Miejskiej Policji.

11. Młodzieżowa Spółdzielnia Mieszkaniowa w Płocku

Młodzieżowa Spółdzielnia Mieszkaniowa w Płocku ujawniła następujące akty wandalizmu na administrowanym przez siebie terenie:

1. Administracja Osiedla Miasto:

- ✓ graffiti na altanie śmietnikowej przy ul. Mickiewicza 12,
- ✓ niszczenie elewacji budynku przy ul. Mickiewicza 12.

Zdarzenia te z uwagi na brak monitoringu na w/w obiektach nie zostały zgłoszone Policji. W celu utrudnienia działań sprawcom Spółdzielnia odmalowała zniszczone mienie łatwo zmywalnymi farbami.

2. Administracja Osiedla Podolszyce:

- ✓ altany śmietnikowe przy ul. Batalionu Parasol 1/7; 3/5/11; 9/15: (uszkodzenia zamków, elektrozaczepek, wyrywanie klamek, pochwyków, wyrywanie lamp, kabli),
- ✓ graffiti na drzwiach wejściowych w budynkach przy ul. Batalionu Parasol 1 i 9, al. Jana Pawła II 88 B oraz drzwiach do altany śmietnikowej przy ul. Batalionu Parasol 1/7,
- ✓ uszkodzone ławki przed budynkiem przy ul. Batalionu Parasol 3,
- ✓ dewastacja kamer na budynku przy al. Jana Pawła II 88 B,
- ✓ uszkodzenie elewacji na budynku przy al. Jana Pawła II 88 (I kl.), ul. Batalionu Parasol 15 (I kl.),
- ✓ uszkodzenie szlabanu w szczycie budynku przy al. Jana Pawła II 88 B.

Do Komendy Miejskiej Policji w Płocku zostały zgłoszone:

- ✓ uszkodzenie elewacji na budynku przy al. Jana Pawła II 88 (I kl.) - umorzenie dochodzenia wobec niewykrycia sprawcy,
- ✓ uszkodzenie elewacji w budynku przy ul. Batalionu Parasol 15 (I kl.) - umorzenie dochodzenia z powodu niewykrycia sprawcy,
- ✓ dewastacja kamer na budynku przy al. Jana Pawła II 88 B - umorzenie dochodzenia z powodu niewykrycia sprawcy,
- ✓ uszkodzenie szlabanu w szczycie budynku przy al. Jana Pawła II 88 B - sprawa w trakcie rozpatrywania.

12. Spółdzielnia Mieszkaniowa „Budowlani” w Płocku

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Budowlani” w Płocku w latach 2021 – 2023 i I półroczu 2024 r. ujawniła:

- ✓ graffiti (malowanie na drzwiach wejściowych i altanach śmietnikowych – 4 przypadki,
- ✓ niszczenie ławek – 1 przypadek.

Spółdzielnia nie posiada elementów małej architektury (kosze, ławki) odpornych na akty wandalizmu, nie stosuje farb zmywalnych. Na terenie Spółdzielni nie jest zamontowany system monitoringu. Akty wandalizmu zgłaszane są do Spółdzielni przez pracowników terenowych oraz

bezpośrednio od mieszkańców. Przedmiotowe czyny nie są zgłaszane do Straży Miejskiej w Płocku.

13. Spółdzielnia Mieszkaniowa „Centrum” w Płocku

Spółdzielnia Mieszkaniowa „CENTRUM” w latach 2021 – 2023 i I półroczu 2024 r. ujawniła 1 akt wandalizmu (graffiti) na ścianie zewnętrznej budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Harc. A. Gradowskiego 9 a.

Do ustalenia sprawców wykorzystany był monitoring zainstalowany na terenie Spółdzielni. W celu utrudnienia dokonywania aktów wandalizmu, Zarząd Spółdzielni zamierza zamontować więcej kamer monitorujących administrowany teren.

14. Urząd Miasta Płocka:

1) Wydział Spraw Komunalnych

Statystyki dotyczące dewastacji i aktów wandalizmu wobec elementów małej architektury nie są prowadzone z uwagi na dużą liczbę tych obiektów, co utrudnia ich systematyczne monitorowanie i rejestrowanie incydentów. Do zdarzeń dochodzi w nocy lub w miejscach, gdzie monitoring jest ograniczony, co utrudnia identyfikację sprawców i ich pociągnięcie do odpowiedzialności. Ponadto prawo może być niewystarczająco dostosowane do ochrony przestrzeni publicznej, co utrudnia egzekwowanie odpowiedzialności za akty wandalizmu (często nawet gdy dojdzie do sprawy w sądzie są to sprawy umarzone ze względu na „niską szkodliwość czynu”).

Rozwiązania stosowane przez Wydział Spraw Komunalnych utrudniające sprawcom działanie:

- ✓ instalacja kamer monitoringu – wnioskowanie o dodatkowe kamery monitoringu miejskiego oraz monitoring obiektowy (Park Północny, cmentarz komunalny itp.). Na terenie planowanych obiektów również wnioskuje się o lokalizację kamer monitoringu. Instalacja kamer w newralgicznych miejscach działa odstrasza na potencjalnych wandalach oraz ułatwia ich identyfikację,
- ✓ prawidłowo funkcjonujące oświetlenie (np. Park Północny, cmentarz, przejście pod torami, boiska). Dobre oświetlenie miejsc publicznych, może zniechęcić do działań wandalicznych,
- ✓ część obiektów jest zamykana na noc tak, aby ograniczyć nocne akty wandalizmu (np. cmentarz komunalny, Park Północny, boiska). Ze względu na wysokie koszty nie ma możliwości żeby wszystkie place zabaw, skwerki itp. były zamykane lub dozorowane nocą,
- ✓ montaż systemów alarmowych (np. teren dozorcówki w Parku oraz obiekty oczyszczalni wód opadowych) - w przypadku naruszenia strefy powiadomienie otrzymują odpowiednie służby,
- ✓ na etapie projektowania terenów publicznych Wydział wnioskuje o stosowanie solidnych, wandaloodpornych materiałów (np. przy wyposażaniu placów zabaw czy toalet);
- ✓ na dużych betonowych powierzchniach (np. ściany, kaskady itp.) stosowanie powłok antygraffiti, które ułatwia ich czyszczenie po akcie wandalizmu i zniechęca do kolejnych prób,
- ✓ renowacja i utrzymanie porządku, utrzymywanie przestrzeni publicznej w czystości i dobrym stanie technicznym zmniejsza prawdopodobieństwo aktów wandalizmu – mycie, remonty i konserwacja elementów małej architektury. Zadbane miejsca są rzadziej celem ataków,
- ✓ zorganizowane malowanie murali lub inne formy sztuki publicznej mogą zredukować liczbę niechcianych graffiti, ponieważ przestrzenie te często są szanowane przez innych artystów

(np. Schody Broniewskiego, aktualnie wystąpiono do Wydziału Kultury i Wspierania Inicjatyw Społecznych o przeanalizowanie możliwości wykonania muralu na ogrodzeniu Parku Północnego),

- ✓ wnioskowanie i częstsze patrole Straży Miejskiej w newralgicznych miejscach,
- ✓ kontrole w terenie w celu zdiagnozowania nieprawidłowości na terenach publicznych.

Wykaz aktów wandalizmu zgłoszonych przez Wydział do Komendy Miejskiej Policji w Płocku

Rok 2021

Akt wandalizmu	Data zdarzenia
Dewastacja karuzeli na placu zabaw przy ul. Kazimierza Wielkiego	03.03.2021 r.
Dewastacja ławki solarnej (stłuczenie szyby i uszkodzenie 2 gniazd USB) na Placu Paderewskiego	07.04.2021 r.
Uszkodzenie obudowy defibrylatora zlokalizowanego przy al. Roguckiego	07.04.2021 r.
Dewastacja (podpalenie) kabiny sanitarnej przy ul. Medycznej	22.04.2021 r.
Uszkodzenie szyby ogrodzenia Promenady I	30.06.2021 r.

Rok 2022

Akt wandalizmu	Data zdarzenia
Kradzież litery „Ł” na napisie Płock i dewastacja litery „P” na nabrzeżu wiślanym	06.04.2022 r.
Uszkodzenie jednej sztuki szyby na mostku południowym	04.05.2022 r.
Uszkodzenie drzewa przy ul. Padlewskiego (dz. nr 632)	21.04.2022 r.
Uszkodzenie dwóch szyb na mostku północnym P. Paderewskiego	25.04.2022 r.
Uszkodzenie huśtawki wagowej na placu zabaw w Parku Północnym	26.04.2022 r.
Graffiti na terenie Street Workout	28.04.2022 r.
Uszkodzenie furki na terenie placu zabaw przy ul. Na Skarpie	28.04.2022 r.
Uszkodzenie szyby na mostku południowym	26.05.2022 r.
Uszkodzenie dwóch lin w hamakach na nabrzeżu	31.05.2022 r.
Uszkodzenie latarni na parkingu przy cmentarzu komunalnym	30.06.2022 r.
Uszkodzenie szyby ogrodzenia Promenady I	07.09.2022 r.
Uszkodzenie 6 drzew (brzoza brodawkowata) w pasie drogowym ul. PCK (dz. nr 313)	06.10.2022 r.
Zniszczenie drzewa (czeremcha wirginijska „Shubert”) na terenie zielonym przy ul. Miodowej (dz. nr 220/3)	28.10.2022 r.
Zniszczenie 3 drzew (brzoza) na terenie zielonym – nabrzeże St. Górnickiego (dz. nr 999/5)	03.11.2022 r.
Uszkodzenie drzewa (akacja) w pasie drogowym ul. Włóściany (dz. nr 731)	17.11.2022 r.

Rok 2023

Akt wandalizmu	Data zdarzenia
Uszkodzenie drzewa (lipa) przy ul. Przyszkolnej (dz. nr 123/38)	11.01.2023 r.
Uszkodzenie drzewa (lipa) przy ul. Kolegialnej 20 (dz. nr 794)	23.01.2023 r.
Uszkodzenie drzew zlokalizowanych przy ul. Kleeberga (dz. nr 2901/17)	02.02.2023 r.
Uszkodzenie panelu frontowego i grawerów przy drzwiach toalety kontenerowej na terenie cmentarza komunalnego	06.02.2023 r.
Uszkodzenia i zabrudzenia toalety kontenerowej na pl. Mościckiego	10.03.2023 r.
Uszkodzenie drzewa (lipa) przy ul. Okrzei (dz. nr 430/3)	13.03.2023 r.
Graffiti na całym obiekcie Street Workout za Parkiem Północnym	18.04.2023 r.
Uszkodzenie 2 drzew (śliwa) przy ul. Krótkiej (dz. nr 959/2)	23.05.2023 r.
Dewastacja trampoliny zlokalizowanej na placu zabaw na nabrzeżu wiślanym	26.05.2023 r.
Uszkodzenie 4 drzew (jarzęb szwedzki „carmencita”) przy ul. Kobylińskiego Słodowa 44, (dz. nr 694/70)	01.06.2023 r.
Graffiti na całym obiekcie Street Workout za Parkiem Północnym	05.06.2023 r.
Graffiti na Street Workout	06.2023 r.
Uszkodzenie wrzutomatu w toalecie kontenerowej przy ul. Jachowicza	29.08.2023 r.
Graffiti na kaskadach al. Roguckiego	05.09.2023 r.
Uszkodzenie jednej sztuki szyby Promenada	07.09.2023 r.
Uszkodzenie drzewa (lipa) przy ul. Słonecznej (dz. nr 1441/1)	06.11.2023 r.

I półrocze 2024 roku

Akt wandalizmu	Data zdarzenia
Dewastacja siedziska zjazdu linowego oraz siedziska płaskiego w huśtawce wahadłowej na palcu zabaw przy ul. Na Skarpie	15.02.2024 r.
Uszkodzenie drzewa (grab) przy ul. Mostowej (dz. nr 1011/11)	19.03.2024 r.
Uszkodzenie ławki betonowo – drewnianej przy al. Roguckiego	08.04.2024 r.
Graffiti na schodach prowadzących z ul. Mostowej do parku na Górkach	18.04.2024 r.
Graffiti na schodach z ul. Mostowej przy zjeździe na ul. Rybaki	18.04.2024 r.
Uszkodzenie drzwi oraz kradzież wrzutomatu w toalecie kontenerowej przy al. Jachowicza	24.05.2024 r.
Graffiti na Street Workout	06.2024 r.

2) Wydział Edukacji

Dane statystyczne obrazujące skalę wandalizmu w placówkach oświatowych:

Akt wandalizmu	Liczba aktów wandalizmu w placówkach oświatowych				
	2021 rok	2022 rok	2023 rok	I półrocze 2024 roku	Razem
Uszkodzenie elewacji	1	2	1	1	5
Uszkodzenie ogrodzenia	2	2	5	4	13
Graffiti	4	4	3	2	13
Wybite szyby		1	1		2
Uszkodzone elementy placów, boisk szkolnych	9	7	12	12	40
Inne	3	6	3	4	16
Razem	19	22	25	23	89

Akt wandalizmu	Liczba zgłoszeń do Policji lub Straży Miejskiej				
	2021 rok	2022 rok	2023 rok	I półrocze 2024 roku	Razem
Uszkodzenie elewacji		1			1
Uszkodzenie ogrodzenia	2	1	3	2	8
Graffiti		1			1
Wybite szyby		1	1		2
Uszkodzone elementy placów, boisk szkolnych		1	2	2	5
Inne		1		2	3
Razem	2	6	6	6	20

Powodem braku zgłoszeń do Komendy Miejskiej Policji lub Straży Miejskiej w Płocku, najczęściej podawanym przez placówki oświatowe było:

- ✓ niska szkodliwość czynu (mały stopień uszkodzeń),
- ✓ sprawcy zostali ustalen i usunęli szkody,
- ✓ brak możliwości zidentyfikowania sprawcy, brak świadków zdarzenia.

Wśród działań mających na celu zapobieganie aktom wandalizmu, podejmowanych przez dyrektorów placówek oświatowych, wymienić należy:

- ✓ wyposażenie placówek w system alarmowy i monitoring,
- ✓ zwrócenie się do Komendy Miejskiej Policji i Straży Miejskiej w Płocku o patrolowanie terenu wokół placówek w godzinach popołudniowych, wieczornych i w weekendy,
- ✓ przyjazdy prewencyjne firm ochroniarskich,

- ✓ zainstalowanie tablic informacyjnych z warunkami korzystania z obiektów,
- ✓ stosowanie zmywalnych farb,
- ✓ ogrodzenie i zamykanie terenu placówek na noc,
- ✓ bieżące monitorowanie stanu budynków, ogrodzeń i obiektów sportowych przez pracowników,
- ✓ zobowiązanie pracowników placówek do reagowania w przypadku zauważenia aktów wandalizmu.

3) Wydział Transportu Publicznego i Inżynierii Ruchu Drogowego

2021 rok					
Lokalizacja uszkodzonej wiaty	Rodzaj szkody	Data szkody	Data złożonego zawiadomienia na Policję	Postępowanie Policji	Wysokość szkody
Jaśminowa 02	Wybita szyba w gablocie City Light	16.02.2021 r.	09.03.2021 r.	Nie wykryto sprawcy	1.196,79 zł
Przemysłowa 01	Wybita szyba w gablocie City Light	06.04.2021 r.	13.04.2021 r.	Odmowa wszczęcia postępowania	1.196,79 zł
Botaniczna 01	Wybita szyba boczna	08.04.2021 r.	16.04.2021 r.	Umorzenie	1.666,65 zł
Fabryka Maszyn 02	Pęknięta szyba boczna	08.07.2021 r.	11.08.2021 r.	Odmowa wszczęcia postępowania	1.623,60 zł
Młyńska 01	Wybita szyba boczna	17.07.2021 r.	11.08.2021 r.	-	1.822,86 zł
Szpital św. Trójcy 02	Wybita szyba w gablocie City Light	27.09.2021 r.	13.10.2021 r.	Nie wykryto sprawcy	1.442,79 zł
Hubalczyków 02	Wybita szyba tylna	27.09.2021 r.	13.10.2021 r.	Umorzenie	1.773,66 zł
Orlen Arena 02	Uszkodzona skrzynka elektryczna oraz wyrwane przewody	30.09.2021 r.	13.10.2021 r.	-	3.690 zł
Botaniczna 01	Wybita szyba w gablocie na rozkłady jazdy	03.10.2021 r.	13.10.2021 r.	Nie wykryto sprawcy	383,76 zł
Kwiatka 01	Pęknięta szyba na słupie DIP	14.06.2021 r.	13.10.2021 r.	-	343,49 zł
Piaska 02	Wybita szyba tylna	17.11.2021 r.	01.12.2021 r.	Umorzenie	2.029,50 zł
Borowiczki, park 01	Wybita szyba tylna	17.11.2021 r.	01.12.2021 r.	Umorzenie	1.480,92 zł

Lachmana 02	Wybita szyba boczna	18.11.2021 r.	01.12.2021 r.	Umorzenie	2.031,96 zł
Sielska 01	Wybita szyba tylna	18.11.2021 r.	01.12.2021 r.	Umorzenie	2.811,78 zł
Kościelna 02	Zniszczone deski ławki przystankowej	20.12.2021 r.	13.01.2022 r.	-	967,20 zł
SUMA					24.461,75 zł
2022 rok					
Borowiczki 01	Wybita szyba tylna	19.02.2022 r.	24.02.2022 r.	-	1.547,34 zł
Sielska 01	Wybita szyba boczna	19.02.2022 r.	24.02.2022 r.	-	966,78 zł
Zielony Jar 02	Wybita szyba w gablocie City Light	08.03.2022 r.	17.03.2022 r.	Odmowa wszczęcia postępowania	1.382,52 zł
Piękna 01	Wybita szyba w gablocie City Light	08.04.2022 r.	25.04.2022r.	Odmowa wszczęcia postępowania	3.050,41 zł
Spółdzielcza 02	Wybite 2 szyby boczne	15.04.2022 r.	25.04.2022 r.	Odmowa wszczęcia postępowania	1.971,07 zł
Sielska 02	Wybita szyba boczna	17.04.2022 r.	25.04.2022 r.	Odmowa wszczęcia postępowania	1.931,10 zł
Cholerka 01	Wybita szyba boczna	02.05.2022 r.	11.05.2022 r.	Sprawa trafiła do sądu	1.795,28 zł
Kostrogaj zajezdnia 01	Wybita szyba w gablocie City Light	04.05.2022 r.	11.05.2022 r.	Sprawa trafiła do sądu	1.159,28 zł
Borowiczki 01	Wybita szyba boczna	22.05.2022 r.	25.05.2022r.	Odmowa wszczęcia postępowania	2.214,00 zł
Lachmana 02	Wybita szyba tylna	30.05.2022 r.	07.06.2022 r.	-	2.306,25 zł
Pszczela 02	Wybita szyba w gablocie City Light	27.06.2022 r.	15.07.2022 r.	Umorzenie	1.198,02 zł
Hubalczyków 02	Wybita szyba w gablocie City Light	05.07.2022r.	15.07.2022 r.	-	1.198,02 zł
Kostrogaj 02	Wybita szyba tylna	13.07.2022 r.	28.07.2022 r.	Odmowa wszczęcia postępowania	2.277,96 zł

Zglenickiego szpital 01	Wybita szyba boczna	13.08.2022 r.	08.09.2022 r.	Umorzenie	1.757,67 zł
Botaniczna 01	Wybita szyba tylna	27.08.2022 r.	08.09.2022 r.	-	1.779,81 zł
Sielska 01	Wybita szyba w gablocie City Light	25.08.2022 r.	08.09.2022 r.	-	3.648,12 zł
Ogródek Jordanowski 01	Wybita szyba tylna	03.10.2022 r.	17.10.2022 r.	Umorzenie	2.321,01 zł
Roweckiego 02	Wybita szyba boczna	21.10.2022 r.	31.10.2022 r.	-	2.154,96 zł
Wyszogrodzka, Wisła 03	Wybite 2 szyby tylne, 1 szyba boczna, 1 szyba w gablocie City Light, 1 szyba w gablocie na rozkłady jazdy	24.11.2022 r.	25.11.2022 r.	Sprawcy zatrzymani i ukarani	6.950,73 zł
Cmentarz Komunalny 02	Wybita szyba tylna	19.12.2022 r.	21.12.2022 r.	Umorzenie	2.277,96 zł
SUMA					43.888,29 zł
2023 rok					
Przemysłowa, zakłady 02	Wyrwane drzwi od gabloty City Light	07.02.2023 r.	14.02.2023 r.	Umorzenie	8.364,00 zł
Padlewskiego 01	Wybita szyba w gablocie City Light	28.02.2023r.	02.03.2023 r.	Umorzenie	1.940,44 zł
Borowiczki, park 01	Wybita szyba tylna oraz uszkodzona jedna deska ławki	01.03.2023 r.	14.03.2023 r.	-	2.714,61 zł
Spółdzielcza 02	Wybita szyba boczna	13.03.2023 r.	14.03.2023 r.	Sprawca zatrzymany na gorącym uczynku/sprawa w sądzie	2.458,77 zł
Orlen Arena 03	Wybita szyba tylna	05.04.2023 r.	11.04.2023 r.	Umorzenie	2.480,91 zł
Kwiatka 01	Wybite 2 szyby tylna i boczna	10.04.2023 r.	13.04.2023 r.	Sprawca znany	3.699,84 zł
Kutnowska 02	Wybita szyba boczna	16.05.2023 r.	19.05.2023 r.	Umorzenie	1.590,82 zł
Padlewskiego 01	Wybita szyba w gablocie City Light	22.05.2023 r.	24.05.2023 r.	-	1.030,74 zł

Borowiczki, park 01	Wybita szyba boczna	13.07.2023 r.	21.07.2023 r.	-	2.567,01 zł
Banacha 02	Pęknięta szyba boczna	07.09.2023 r.	12.09.2023 r.	Umorzenie	1.957,48 zł
Maszewska 03	Wybita szyba boczna	27.09.2023 r.	03.10.2023 r.	Umorzenie	2.480,91 zł
Ogródek Jordanowski 04	Uszkodzona ławka (brak deski)	07.09.2023 r.	Policja nie była informowana	-	307,50 zł
Otolińska 02	Wybita szyba boczna	23.10.2023 r.	30.10.2023 r.	Umorzenie	2.458,77 zł
Krzywa 01	Wybite 3 szyby oraz wyrwana blacha	9/10.12.2023 r.	13.12.2023 r.	-	4.589,27 zł
SUMA					38.641,07 zł
I półrocze 2024 roku					
Piaska 02	Wybita szyba w gablocie City Light	08.02.2024 r.	13.02.2024 r.	-	5.153,70 zł
Stadion Miejski 02	Wybita szyba boczna	09.04.2024 r.	16.04.2024 r.	Umorzenie	2.579,31 zł
III Liceum 02	Wybita szyba tylna	17.06.2024 r.	19.06.2024 r.	Umorzenie	2.480,91 zł
SUMA					10.213,92 zł

Akty wandalizmu w postaci graffiti nie są rejestrowane w Wydziale, ale w skali roku jest to kilkadziesiąt przypadków. Przypadki wandalizmu zawsze zgłaszane są przez Wydział do Komendy Miejskiej Policji w Płocku.

Wszystkich wiat przystankowych na terenie miasta Płocka jest 179, z czego 30 jest wyposażonych w system monitoringu. Środek stosowany przez Wydział do czyszczenia pomazanych wiat (graffiti lub mazaki) to „TAGS AWAY”.

4) Wydział Kształtowania Środowiska

Na przełomie listopada/grudnia 2023 r. doszło do kradzieży 1 szt. tabliczki przy ul. Piłsudskiego umieszczonej przy drzewie w ramach akcji „Drzewa Młodych Płocczan”. Wydział zwrócił się z prośbą o udostępnienie nagrania z monitoringu miejskiego, celem ustalenia sprawcy, a sprawa została skierowana do Komendy Miejskiej Policji w Płocku. W dniu 1 lipca 2024 r. KMP w Płocku poinformowała o niewniesieniu wniosku o ukaranie do sądu z powodu niewykrycia sprawcy.

Realizując nasadzenia zieleni ozdobnej na terenach należących do Gminy – Miasto Płock i Skarbu Państwa Wydział stosuje poniższe metody, które pomagają w ochronie zieleni przed aktami wandalizmu:

- ✓ drzewa o większych rozmiarach, które trudniej jest zniszczyć,

- ✓ nasadzenia roślin kolczastych,
- ✓ wokół drzew montowane są stelaże, w celu utrzymania stabilności młodych drzew. Stelaże są wbijane w ziemię, stabilne i do nich mocowane są drzewa,
- ✓ monitoring miejski.

III. Przykłady działań podejmowanych w celu ograniczenia aktów wandalizmu na terenie gmin województwa śląskiego

Działania podejmowane w gminach województwa śląskiego w odniesieniu do poszczególnych zagrożeń dla mienia (kradzieże, rozboje, wymuszenia, włamania do budynków lub pomieszczeń, włamania bądź **uszkodzenia samochodów, akty wandalizmu, graffiti**):

- ✓ akcje i programy prewencyjne,
- ✓ bezpłatne ogłoszenia policyjne w gazecie lokalnej,
- ✓ budowa boisk i obiektów sportowych dla aktywnego wypoczynku młodzieży,
- ✓ dodatkowe patrole prewencyjne Straży Miejskiej i Policji,
- ✓ dofinansowywanie działań Policji,
- ✓ dozór parkingów miejskich,
- ✓ instalacja nowego i modernizacja istniejącego oświetlenia miejsc publicznych,
- ✓ kontakt dzielnicowych ze społecznością lokalną,
- ✓ kontrola punktów skupu metali kolorowych,
- ✓ odnowa elewacji budynków i zaangażowanie społeczności lokalnej w remonty i odpowiedzialność za mienie,
- ✓ propagowanie bezpiecznych zachowań,
- ✓ system monitoringu wizyjnego,
- ✓ wskazywanie miejsc, gdzie można malować graffiti,
- ✓ współpraca z Policją, administratorami budynków, zarządcami i Inspektorem Nadzoru Budowlanego, Kościołem,
- ✓ zwiększenie zatrudnienia w Straży Miejskiej⁷.

PREZYDENT
Miasta Płocka
 Andrzej Nowakowski

⁷ „Rola samorządów lokalnych w kształtowaniu bezpieczeństwa publicznego” Katarzyna Sienkiewicz -Małjurek ST 2010/7-8/123-139 - artykuł